

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2020-2022

Rok akademicki: 2020/2021

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Ekonomia międzynarodowa
Kod przedmiotu*	E/II/B.2
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Społecznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Ekonomii i Finansów KNS
Kierunek studiów	Ekonomia
Poziom studiów	Drugi
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr studiów	I/1
Rodzaj przedmiotu	Kierunkowy
Język wykładowy	polski
Koordynator	prof. zw. dr hab. Heorhiy Cherevko
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	prof. zw. dr hab. Heorhiy Cherevko

* - *opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce***1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS**

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt ECTS
1	30								4

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej lub z wykorzystaniem platformy Ms Teams
 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)
Egzamin**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Znajomość zagadnień z zakresu mikroekonomii, makroekonomii, historii myśli ekonomicznej, historii gospodarczej
--

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z teoriami, dotyczącymi ekonomii międzynarodowej, globalizacji gospodarki światowej, handlu międzynarodowego, a także z pojęciem, treścią i funkcjami międzynarodowej polityki makroekonomicznej.
C2	Wypracowanie umiejętności wykorzystywania koncepcji teoretycznych w zrozumieniu zjawisk praktycznych, dotyczących ekonomii międzynarodowej, funkcjonowania rynku międzynarodowego i gospodarki światowej, a także umiejętności, wykazywania korzyści i zagrożeń, wynikających z zachodzących w świecie międzynarodowych interakcji ekonomicznych, procesów globalizacji gospodarki światowej i międzynarodowej integracji gospodarczej.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu ekonomii międzynarodowej, międzynarodowej polityki makroekonomicznej, gospodarczej wymiany międzynarodowej, objaśnia ich główne tendencje rozwojowe; treść głównych koncepcji teoretycznych wymiany międzynarodowej jako podstawy tworzenia i funkcjonowania ekonomii międzynarodowej	K_W01 K_W02
EK_02	Objaśnia nowoczesne nurty przepływów czynników produkcji w skali międzynarodowej, ich przyczyny i skutki, korzyści i zagrożenia.	K_W05
EK_03	Omawia aktualne problemy współczesnej gospodarki światowej.	K_W08
EK_04	Potrafi analizować zjawiska w zakresie międzynarodowej polityki ekonomicznej oraz relacje zachodzące w gospodarczych stosunkach między państwami jako czynników funkcjonowania ekonomii międzynarodowej, oceniać odpowiedni efekt synergii wykorzystując posiadaną wiedzę ekonomiczną.	K_U01 K_U02
EK_05	Potrafi opracowywać i przeprowadzać analizy zachodzących relacji na rynkach międzynarodowych, a także krytycznie oceniać sytuację w gospodarce międzynarodowej, przedstawiając prezentowane opinie i stanowiska.	K_U04 K_U08
EK_06	Potrafi przedstawiać własną i zespołową opinię na temat podstawowych i aktualnych problemów współczesnej gospodarki światowej; pracować w grupie, przyjmując współodpowiedzialność za zrealizowanie powierzonego zadania i stale podwyższając poziom wiedzy w zakresie ekonomii międzynarodowej.	K_U11 K_U12
EK_07	Jest gotów do prowadzenia działalności gospodarczej i biznesowej w skali międzynarodowej na rzecz interesów publicznych.	K_K04

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Wprowadzenie do ekonomii międzynarodowej – czynniki konieczności powstania nauki i wyodrębnienie jej z grona nauk ekonomicznych. Przedmiot nauki. Główne problemy ekonomii międzynarodowej jako nauki i jako strefy działalności człowieka. Główne formy współpracy międzynarodowej (handel dobrami i usługami, przepływy czynników produkcji i produkcja międzynarodowa), Specyfika i korzyści z handlu międzynarodowego jako głównej formy wymiany międzynarodowej. Pojęcie gospodarki światowej i gospodarki globalnej. Ekonomia międzynarodowa i gospodarka światowa.
Koncepcje teoretyczne ekonomii międzynarodowej – teorie przedklasyczne, klasyczne, neoklasyczne i współczesne wymiany. Merkantyliści i ich dziedzictwo. Fiziokratyzm. Leseferyzm i tablice ekonomiczne. Protekcjonizm. Teorie przewagi absolutnej i kosztów komparatywnych. Teoria kosztów realnych. Matematyczna szkoła „równowagi ogólnej”. Teoria kosztów alternatywnych. Teoria H-O-S i paradygmat O-L-I. Teoremat Stolpera i Samuelsona. Teoremat Rybczyńskiego. Paradoks Leontiewa. Teorie neoczynnikowe, neotechnologiczne, popytowo-podażowe. Teoria luki technologicznej Posnera. Teoria cyklu życia produktu Vernona. Teoria skali produkcji. Teoria podobieństwa preferencji. Teoria zróżnicowania produktu. Teoria handlu wewnątrzgałęziowego i jego korzyści.
Międzynarodowy podział pracy (MPP) i specjalizacja. Czynniki powstania i kształtowania się MPP. Etapy ewolucji MPP. Czynniki zmiany typów MPP. Międzynarodowa komplementarność struktur gospodarczych w ujęciu procesowym i stanowym. Współczesne tendencje MPP.
Międzynarodowa migracja czynników wytwórczych. Teorie migracji kapitału, teorie migracji siły roboczej, zarys teorii migracji wiedzy technicznej. Ich przejawy w praktyce funkcjonowania współczesnej ekonomii międzynarodowej w warunkach procesów globalizacji. Skutki przepływów czynników wytwórczych.
Bezpośrednie inwestycje zagraniczne (BIZ) oraz przedsiębiorstwa wielonarodowe (korporacje transnarodowe) – ich rola we współczesnej gospodarce światowej. Formy BIZ. Greenfield investment. Brownfield investment. Poziome, pionowe i konglomeratowe BIZ. Skutki BIZ. Teoretyczne podstawy BIZ. Teoria ewolucyjnego rozwoju szkoły uppsalskiej i helsińskiej. Teoria BIZ Dunninga. Teoria Koimy i Ozawy. Teoria diamentu Portera. Motywy BIZ. Pojęcie przedsiębiorstwa wielonarodowego. Teorie przedsiębiorstwa międzynarodowego. Korporacje transnarodowe. Międzynarodowe organizacje gospodarcze. Instytucjonalne formy integracji ekonomicznej. Międzynarodowe ugrupowania integracyjne. Najważniejsze kryteria stopnia umiędzynarodowienia przedsiębiorstwa. Kartele międzynarodowe. Syndykaty.
Pojęcie pieniądza, waluty, kursów (KW) i rynku walutowego. Determinanty KW. Wady i zalety różnych typów KW. Inflacja, dewaluacja, aprecjacja, deprecjacja. Instrumenty regulowania KW. Międzynarodowy system walutowy (MSW) – powstanie i ewolucja. Główne etapy ewolucji MSW. Współczesny MSW. Powstanie, zadania i funkcje Międzynarodowego Funduszu Walutowego i Banku Światowego. Transakcje walutowe. Międzynarodowe rynki towarowe, walutowe, usługowe. Ich specyfika. Terms of trade i ich rodzaje. Pieniądz światowy. Cena światowa i czynniki jej kształtowania się w krótkim i długim okresie. Optymalne obszary walutowe a doświadczenia krajów strefy euro.
Zagraniczna polityka ekonomiczna (ZPE) samodzielnych państw, jej charakter, instrumenty i makro- i mikroekonomiczne narzędzia. Podmioty i sektory ZPE. Rodzaje ZPE. Problemy koordynacji zagranicznych polityk ekonomicznych niezależnych państw. Cele ZPE. Środki ZPE.

Międzynarodowa polityka makroekonomiczna – pojęcie, funkcje i rozwój. Znaczenie w rozwoju ekonomii międzynarodowej. Międzynarodowa równowaga i nierównowaga płatnicza – rachunek dochodu narodowego w gospodarce otwartej, bilans płatniczy (BP), struktura, równowaga i nierównowaga bilansu płatniczego w krótkim i długim okresie. Rachunki bilansu płatniczego. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna (MPI). Mechanizmy równoważenia bilansu płatniczego. Instrumenty przywrócenia stanu równowagi. Koordynacja polityki gospodarczej w skali międzynarodowej.

Międzynarodowa makroekonomia. Cztery aspekty życia gospodarczego. Rachunek dochodu narodowego. PNB, PKB, DN. Rachunek dochodu narodowego (DN) w gospodarce zamkniętej i w gospodarce otwartej.

Globalizacja, integracja i regionalizacja we współczesnej gospodarce światowej. Integracja międzynarodowa. Przesłanki i warunki integracji. Etapy międzynarodowej integracji gospodarczej. Ugrupowania integracyjne. Polska a europejska integracja gospodarcza. Regionalizm i jego motywy we współczesnym świecie. Międzynarodowa konkurencyjność i pozycja konkurencyjna krajów oraz przedsiębiorstw. Nacjonalizm gospodarczy.

Globalne kryzysy finansowe (KF) w ekonomii międzynarodowej – źródła, skutki i przeciwdziałanie. Postaci i przebieg KF. Zwiastuny, przyczyny i ogólne następstwa KF. Działania naprawcze i prewencyjne. Rozwiązania o charakterze międzynarodowym w warunkach globalizacji i integracji.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład problemowy z prezentacją multimedialną realizowany przy pomocy platformy MS Teams

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się	Forma zajęć dydaktycznych
EK_01	egzamin pisemny (esej, test)	wykład
EK_02	egzamin pisemny (esej, test)	wykład
EK_03	egzamin pisemny (esej, test)	wykład
EK_05	egzamin pisemny (esej, test)	wykład
EK_06	egzamin pisemny (esej, test)	wykład
EK_07	egzamin pisemny (esej, test)	wykład

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Oceny pozytywne z prac pisemnych (test zamknięty) Ocena dostateczna - 51% poprawnych odpowiedzi i wykonanych zadań.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
------------------	---

Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie essey)	65
SUMA GODZIN	100
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	4

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ekonomia międzynarodowa : teoria i polityka. T. 1 / Paul R. Krugman, Maurice Obstfeld, Marc J. Melitz ; redakcja naukowa tłumaczenia Andrzej Cieślik, Łukasz Goczek ; przekład Andrzej Cieślik [i 6 pozostałych]. - Wyd. 4. - Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2018. (b-ka UR) 2. Ekonomia międzynarodowa : teoria i polityka. T. 2 / Paul R. Krugman, Maurice Obstfeld, Marc J. Melitz ; redakcja naukowa tłumaczenia Andrzej Cieślik, Łukasz Goczek ; przekład Paweł Gierałowski, Łukasz Goczek, Gabriela Grotkowska, Dagmara Mycielska. - Wyd. 4. - Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2018. (b-ka UR) 3. Ekonomia międzynarodowa / Adam Budnikowski. - Warszawa: Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, 2017. (b-ka UR)
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cherevko H., Kolodiichuk V., Popivniak, R. (2020). Quality Assessment of Transit Potential of the Transport–Logistics System of Ukraine. <i>Global Business Review</i>. DOI: 10.1177/0972150920907008 https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0972150920907008 2. Cherevko H. (2017). Agriculture in Ukraine towards European integration. <i>Econtechmod. An International Quarterly Journal on Economics of Technology and Modeling Processes</i>, ISSN 2084–5715, Vol. 6, No. 1, s. 15-22. 3. G. Cherevko, O. Bentsak (2017). Фактори розвитку міжнародної прикордонної співпраці України з країнами V-4 (Factors of development of Ukraine's international boundary cooperation with countries of V-4) . Cross-border cooperation of small and medium enterprises of Ukraine with V-4 countries -2nd Issue, <i>Vysoka škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave, Bratislava</i>, s. 339-344 4. Cherevko H. (2017). International transfer of technologies as a factor of technical upgrade and modernization of agricultural enterprises. <i>Аграрна економіка</i>, Т. 10, vol. 3-4, s. 49-60; DOI: 10.31734/agrarecon2017.03.049 5. Cherevko G. (2016). Транскордонне співпраця України в умовах глобалізації (Współpraca przygraniczna Ukrainy w warunkach globalizacji). <i>Регіональні проблеми розвитку територіальних систем: теорія, практика, перспективи (Regionalne problemy rozwoju systemów terytorialnych: teoria, praktyka, perspektywy)</i>, Materiały z Konferencji Międzynarodowej, Cz.3., Użgorod, p. s.35-39.

6. Cherevko G., Bentsak O., Ivanov A. (2016). Theoretical and methodological bases of research in cross border cooperation (Теоретико-методологічні засади дослідження транскордонного співробітництва). *Аграрна економіка*, Т.9, vol. 3-4, s. 3-8; DOI: 10.31734/agrarecon2016.03.003.
7. Cherevko G., Kolodichuk V. (2016). The potential of maritime transport in logistics of Ukrainian grain export. *Ekonomika i Organizacja Logistyki, Zeszyty Naukowe SGGW w Warszawie*, Nr 1(3). s. 19-30.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej